

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oglasila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi praznika sv. Jožefa izide prihodnji list v torek, 20. marca 1894.

Razprodavanje vseh knjig in koledarjev iz zaloge „Narodne Tiskarne“, zlasti Jurčičevih spisov, prejšnjih letnikov „Ljubljanskega Zvona“ in drugih knjig, prevzel je gospod

Anton Zagorjan,

knjigotržec v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 7.

Slavno občinstvo izvoli naj torej svoje naročbe pošiljati neposredno g. Zagorjan-u. Upravni odbor „Narodne Tiskarne“.

Bilanca slovenske koalicije.

I.

Dognane so sedaj razprave v proračunskem odseku in napočila je doba, da napravimo bilanco o političnih uspehih naših državnih poslancev, ki so ostali v Hohenwartovem klubu. Naravno je, da smo poklicani, spregovoriti to in ono, in da smo zavezani, pretresati vprašanje, so se li slovenskim koalirancem v resnici spolnile vse nade, koje so jih navdajale tedaj, ko so — kakor piščeta pod kreljuti koklje — lezli pod plašč staremu grofu Hohenwartu. Nasprotniki smo koaliciji, in kakor vse kaže — smo pravo zadeli, ko smo svoj narod svarili pred njo, ki nam za slovenske dijake na Celjski gimnaziji niti slovenskih paralelek dovoliti ne more. Če je tako, potem je — kakor se je izrazil poslanec Eim — koalicija ravno za nas Slovence prava stagnacija, ker, če niti jednega Celjskega dijaka rešiti ne moremo, in to brez škode za koalicijo, potem skoraj ne poznamo slovenske zahteve, ki bi je brez nevarnosti za koaličijsko zdravje še postaviti smeli! V tem oziru so z nami jednih mislij češki, nekateri nemški in še celo nekateri poljski listi, ki so časih še nepravilnejši kot židovske — nemške novine! — Koalicija pomenja za nas Slovence večno molčanje in takrat, ko se je sklepala, so vladni krogi pač menili, da bodo Slovenci prav radi molčali. In

tega mnenja bili so prej kot ne tudi nekateri slovenski poslanci, ki so se za polno in večno molčanje še prej odločili, nego je to vlada od njih zahtevala. V tem oziru se še živo spominjamo znanega in lahko rečemo slaboglasnega članka v nemškem glasilu štajerskih Slovencev, ki je ob svojem času razburjal javno mnenje po Slovenskem. Tukaj pa se je nam pred vsem spominjati tiste resolucije, koja se je sprejela v slovenskem Hohenwartovem klubu. Ta resolucija se je tako-le glasila:

„Slovenski poslanci sklenejo izstopiti iz Hohenwartovega kluba, ako se jim od vladne strani ne da v primerem obroku, to je, vsaj do razprave notranjega, naučnega in pravosodnega ministerstva v budgetnem odseku poročstvo za ugodno rešitev njihovih narodnih teženj, pred vsem onih, katere so bile od državnega zbora že odobrene z resolucijskimi sklepi.“

Torej na razprave proračunskega odseka so nas potolažili omenjeni slovenski državni poslanci Hohenwartovega kluba, in imenovali so se tri ministerstva, od kojih se je zahtevalo poročstvo za ugodno rešitev slovenskih narodnih teženj. Ta resolucija sklenila se je v ta namen, da bi se naši državni poslanci ne ločili od Hohenwartovega kluba, ter se je stališču teh poslancev kolikor mogoče približala. Ta resolucija je bila torej prav za prav sad upora tistih slovenskih poslancev, ki so izstopili iz konservativnega kluba. Da se niso ti poslanci upirali, je gotovo, da bi do te resolucije niti prišlo ne bilo, in slovenski Hohenwartovci bi bili ostali v svojem klubu prej kot ne brez vsake resolucije, ali pa s takim sklepom, kakor ga je razširjala „St. Post“ par dni pozneje. Znano je, kako odločno se je protivil dotičnim načelom še celo naš klerikalni dnevnik.

Ali naj je to že kakor hoče, omenjena resolucija bila je sprejeta, in sedmorica slovenskih državnih poslancev jo je podpisala in prijavila. Tisti, ki so jo podpisali, vezani so s svojimi podpisi in sedaj, ko so dotična ministerstva v pro-

računskem odseku rešena, je koristno, če se pregleđa, so li slovenski koaliranci spominjali se svojih podpisov, in ali so v proračunskem odseku od notranjega, naučnega in pravosodnega ministra zahtevali, da jim dajo tisto poročstvo, ki se je urbi et orbi oznanjevalo s to, v govoru stoječo resolucijo.

Slovenski Hohenwartovci imeli so v proračunskem odseku poslanca Šukljeja, ki je bil tedaj poklican omenjena poročstva zahtevati. Ta poslanec je samo jedenkrat mogočno v svoj rog zatrobil, to je pri razpravi o potrebah naučnega ministerstva. Od tega pa sta se rešili še dve v resoluciji omenjeni ministerstvi, in pri razpravah o teh ministerstvih bil je poslanec Šuklje ponižen in tih, in primerjati bi se smel z neznačo vijolico, ki pozabljena in skrita tiči na bregu. In glasovi v njegovem rogu so zamrzili, kakor nekdanj nesrečnemu Kljukcu, in ker je profesor Šuklje opazil, kako je beseda, ki jo je bil spregovoril o Celjskih paralelkah, razburila bila levičarje in vlado, ni si upal svojega roga položiti za peč, da bi se bili otajali glasovi v njem.

Zategadelj je slovenska koalicija molčala pri obeh ministerstvih, in osobito glede poročstva, v resoluciji naglašene, ni črhnila niti besedice. Kaj je torej facit nastopa naše koalicije? Potegnili so se za gimnazijo v Kranji in dobili prav dovoljen odgovor. Hvala jim! Pri paralelkah v Celji pa je bil ministrov odgovor dilatoričen, in če se spominjamo na gonjo nemštva proti Madeyskijevi izjavi, in če se spominjamo, da je ravno isti minister izjavil se proti neki deputaciji, da slovenske gimnazije v Celji v bližnjem času ni pričakovati, priznavamo radi, da ministrova dotična izjava ni bila drugega, nego venec vabljivih besed, da Slovenci ostanejo v koaliciji in tako drže Hohenwarta!

Sedaj vprašamo, sta le ti dve točki — to je Kranjska gimnazija in Celjske paralelke — vse, kar zgorejšnja resolucija zahteva? Kje so druge naše šolske zahteve, kje one glede notranje in justične uprave?

O tem prihodnjič.

LISTEK.

Koncem sezône.

Oziram lahko se v dni bodoče! Pred nami doba se odklepa nova — Kaj nam prinese, kdo pové nam to? A bodi kakorkoli: tega vselej Zavédamo, gospôda se častita, Da delo resno le rodi uspeh! Potem v sijajni novi hiši tej Učakamo resnično zlato čase.

Kdor se je udeležil prve predstave v novem gledališču dne 29. septembra 1892, se izvestno še spominja prelepega Funtkovega prologa, v katerem se je duhovito in poetično izražalo upanje, da se bode v novem hramu slovenska dramatična umetnost bogato razvila in od tod oživljajoče uplivala na ves slovenski narod. Pesnik je to pač le pogojno izrekel, kakor je vidno iz granesov, postavljenih na čelo tem vrstam, ali takrat ni bil nihče dostopen takim mislim, tedaj je vsakdo v kipeči svoji navdušenosti sodil, da se mora slovenska dramatika lepo razviti, saj jej je dan prvi temelj — gledališče.

Od tistega nepozabnega dne razkadil se je deloma naš preveliki optimizem. Spoznali smo, „da delo resno le rodi uspeh“ in če ob koncu letošnje sezône nismo povsem zadovoljni z našim gledališčem,

če se nam zdi, da smo od pričakovanih zlatih časov oddaljeni bolj nego kdaj poprej, tako se nam nehoté usiljuje misel, da se morda ni dovolj resno delalo.

Vsakemu zavednemu Slovencu je gledališče k srcu priraslo in vsi bi se kakor jeden moč dvignili proti tistemu, ki bi hotel odškoditi ta naš velevažni zavod. Prav zato pa moramo skrbno paziti, da ohranimo zavodu vse, za normalno napredovanje potrebne pogoje in da odstranimo vse, kar bi moglo to napredovanje ovirati.

Z velikim trudom in z velikimi žrtvami ustanovili smo si poleg drame tudi opero. Ta je neizogibno potrebna, če hočemo občinstvo pridobiti za slovenske predstave tako, da jih ne bode zanemarjalo nemškimi na ljubav. Opero zahteva v vseh gledaliških stvareh najvišji faktor, tisti, ki odloča po svoji volji — publika. In s svojo opero smemo biti zadovoljni. Zbor je tak, da ga v Gradci ali v Trstu ni dobiti, solisti pa bi delali čast vsakemu provincijalnemu gledališču. Če pa smo ponosni na svojo opero, tako ne smemo pozabiti, da jo je bilo dosti lažje ustanoviti, nego dramo, kajti zanjo so se dobile in se dobe potrebne moči s Češkega. Zato nam ni treba biti v strahu za bodočnost opere. Dokler jo bomo mogli plačevati, imeli jo bomo vedno, če tudi morda ne vedno tako izvrstno, kakor letos.

Drugače pa je z dramo. Zanjo nam je treba domačinov in da teh, nadarjenih seveda, nimamo v izobilju, to vidimo na svoje oči. Prav zato pa nam je s podvojeno skrbnostjo gledati na dramo, da ne zastane, nego da se razvija čim lepše mogoče.

V minoli sezôni ni imela drama sreče. Predstave so bile le redkokdaj tako dobro obiskane, kakor prejšnje leto. To je nevarno znamenje in zategadelj je zelo umestno, da se dobro poučimo o uzrokih te prikazni.

Jeden poglavitnih uzrokov, da so bile dramatične predstave navadno slabo obiskane, je naravna konkurenca opere. Opera je nova in ta novost ima kakor vsaka druga veliko privlačno silo. Vrh tega so operne predstave povprek prav dobre, kaj čuda torej, da hiti vse k opernim predstavam in pri tem zanemari dramo.

Dramatične predstave pa v minoli sezoni sploh niso bile take, kakršne bi mogle in morale biti, in tudi to je zelo veliko pripomoglo k temu, da se je občinstvo odvrnilo od drame in obiskavalo največ le opero.

Zakaj niso bile dramatične predstave take, da bi bile zadovoljevale občinstvo, tega ne more konstatovati, kdor nima prilike, gledati za kulise. Nekateri razlogi, ki so uplivali na kvaliteto predstav in na obisk, so pa tako očitni, da jih ni moči pre-

Državni zbor.

Na Dunaji, 16. marca.

Velikonočnih počitnic se razvesele celo naši državni poslanci, katerim se pač ne more očitati, da so posebno dovzetni za poetične reči. Počitnice pa se vedno razvesele in zadnjim sejam se to zelo pozna.

V današnji seji je skušal domobranski minister utolažiti veliko razburjenost, katero je prouzročila v vseh Dunajskih krogih aféra stotnika Burescha. Ta stotnik je namreč na Dunaji na ulici nekega pekovskega mojstra zabodel z nožem, za kar ga je vojaško sodišče obsodilo na šest mesecev takozvanega „profossenarrest“. Minister je, odgovarjaje na dotično interpelacijo Kronawettrövo, rekel, da je bil stotnik napaden in da se je le branil, zato je, da izrečena kazen nikakor ni premajhna. Z ozirom na ta odgovor pravi „Neue Freie Presse“ povsem opravičeno: „Domobranski minister se sklicuje glede resničnosti svojega pojasnila na vojnega ministra, ta pa na vojaško sodišče, čegar preiskave ni nihče kontroliral. Prebivalstvo bo še vedno nekoliko dvomilo“. — Po precej dolgem govoru ministrom se je odobril zakon, s katerim se podaljša rok za povrnitev l. 1892 dovoljenega posojila po preplavah oškodovanim Korošcem, pogodba z Angleško glede varstva avtorskih pravic in pa predloga o prodaji nekega eraričnega posestva. Posl. Gasser je utemeljeval svoj samostalni predlog, naj se spremeni neka določba glede oproščenja od davkov delavskih hiš, potem pa se je odobril zakonski načrt o porabi zadolžnic dalmatinskega melioracijskega zaklada. S tem je bil dnevni red rešen in podpredsednik dr. Kathrein je zaključil sejo, želeč vsem poslanece vesele praznike.

Prihodnja seja bode due 3. aprila.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 17. marca.

Iz proračunskega odseka.

Predvčerajšnja sejo poslanske zbornice sešel se je proračunski odsek, da se posvetuje o finančnem zakonu za l. 1894. Razprava je bila jako zanimiva. Posl. dr. Herold je rekel, da je njegova stranka, varuje celotni program češkega naroda, skušala v proračunskem odseku pokazati pota in sredstva za rešitev tistih prepornih vprašanj, ki se navadno imenujejo „češko vprašanje“. Nova vlada ni sodila vprašanja z višjega političnega stališča. Ministerski predsednik je češko vprašanje na kratko negiral, drugi ministri pa to glede političnih in narodnih vprašanj zavzeli stališče, s katerim govornikova stranka ni zadovoljna in na čegar podlagi ni mogoča rešitev češkega vprašanja. Ker ne moremo imeti zaupanja, moramo glasovati zoper finančni zakon. Finančni minister Plener je odklonil očitanje, da se vlada neče baviti z zadevami, s katerimi se bavi javno mnenje na Češkem, nego misli, da bi bilo kontroverze rešiti s tem, da se porazumeta oba pri zadeta naroda varnej pri tem državne potrebe. V to pa je treba, da premene voditelji češke stranke svoje principijelno stališče in da se javno mnenje na Češkem vodi v drugem tonu, kakor doslej. Čm

zreti. Naj jih zabeležim v uvaževanje v prvi vrsti poklicanim krogom, katerim je narod izročil velevažen mandat — upravo slovenskega gledališča.

Repertoar v tekoči sezoni nikakor ni bil srečno izbran. Čisto jasno se je videlo, da je bilo pri vsaki igri odločilno to, sta-li v njej dve dobri ulogi. Vrh tega se je popolnoma zanemaril ljudski igrokaz in igre s petjem, in vender je le to prava hrana za širše občinstvo. Fine francoske igre so samo za elito slovenske publike, ta pa je jako maloštevilna. Wer vieles bringt, wird manchem etwas bringen! Tega načela bi se bilo moralo dramatično društvo držati pri izbiri iger, pri presojanju pa bi bilo moralo gledati na celotno delo, na tendenco, ne pa samo na dobre ali slabe uloge. Sicer pa se je pri mnogih igrah poznalo, da jih ni uredil spreten dramaturg. Najbolj se je to videlo pri „Keanu“. Tam so bile vse uloge tako skrajšane, da ni nobena druga oseba prišla od veljave nego samo — „Kean“. Iz vseh drugih ulog so postale borne epizode in to je dosti pripomoglo, da že itak antikvirana igra ni imela uspeha. Glede repertoarja bode torej prihodnje leto na vsak način skrbeti, da bode bolj mnogovrsten in boljši. Zato, ker prvi igralec in prva igralka ne znata peti, zato pač še ni treba zanemarjati iger s petjem.

Drugi vzrok, da ni pravega napredovanja, je ta, da dominirata na našem odru dve osebi, ki igrata

se to zgodi, bo vlada rada skušala rešiti posamna vprašanja. Na to je odgovarjal dr. Herold, rekši, da je zadovoljen, da je minister sploh nekaj rekel. Njegova izjava je dokaz, da zahteva vlada od stranke, naj spremeni mišljenje narodovo. Teoretično hoče vsaka vlada mir, ali truditi se mora, da ga doseže, in to je odvisno od sredstev, katera rabi. Mi smo ta sredstva imenovali. Več ne moremo storiti. Če vlada teh sredstev neče uvaževati, tako mi napram njej ne moremo zavzeti drugega stališča kakor to, na katerem stojimo. Če vlada od stranke zahteva, naj spremeni narodovo mišljenje, ki je posledica razmer in vladnega postopanja, tako ni to nikaka zadostna izjava. Vlada ima dolžnost, da deluje na to, da se narod umiri, ali je sedanja vlada v to sposobna, to je drugo vprašanje. V istem smislu govoril je dr. Kaizl. Po kratki kontroverzi mej njim in finančnim ministrom odobril je odsek finančni zakon.

Kossuth.

Ludovik Kossuth leži v Turinu na smrtni postelji. Vlada se boji, da bi njegova smrt mogla prouzročiti veliko politično debato v drž. zboru in morda celo politično krizo in se je zato zategadelj že začela pogajati s skrajno levico glede udeležbe parlamenta in vlade pri pogrebu in glede prispevka države za primeren spomenik v Pešti. Splošno se pač pričakuje, da Kossuthova smrt ne prouzroči krize, dasi nikakor ni gotovo, da se bodeta po vladnih željah ravnali frakciji Eötvös ali Ugron, ki zahtevata, naj se v posebnem zakonu inartikulirajo zasluge Kossuthove za domovino.

Vnanje države.

Rusko-nemška trg. pogodba.

Ruski listi govoré simpatično o vzprejetju trgovinske pogodbe s strani nemškega državnega zbora. „Novoe Vremja“ sodi, da je to zasluga nemškega cesarja. „Birževija Vedomosti“ pravijo, da je to zmaga novega kurza v Berlinu in sodi, da bo trojna zveza izgubila lastni jeji bojeviti značaj, če uredi tudi Avstrija trgovinsko razmerje mej njo in Rusijo. „Novosti“ priznavajo, da ima pogodba tudi političen pomen, ker gospodarsko približanje ne more ostati brez dobrih posledic.

Francoski anarhisti.

Anarhist, ki je nameraval atentat v cerkvi Sv. Magdalene in katerega je ubila slučajno iz rok padla mu bomba, se je imenoval Pauwels. Policija sodi, da je ta Pauwels identičen z Rabardjem, katerega že dolgo išče. Pri njem je našla razne papirje in iz njih izvedela za njegovo stanovanje. Pri hišni preiskavi našla je mnogo velevažnih pisem, iz katerih se je osvedočila, da je bil Pauwels dober prijatelj Pavla Réclusa. Ta poskušeni atentat in pa okolnost, da je policija v Marziji prijela na kolidvoru človeka, ki je imel v svojem kovčegu več jako dobro narejenih bomb, je vse javno mnenje na Francoskem silno razburila. Vsi listi so jedini v tem, da je treba iskati novih sredstev in potov, da se uduši anarhistično gibanje.

Dopisi.

Z Belokranjskega, 12. marca. [Izv. dop.] (Bodoča naša železnica.) Ako je sploh preziran in zapuščen kateri del slovenskega ozemlja, smemo trditi, da je to Bela Krajina. Ne bomo iskali vzrokov, morda so naše nesreče krivi gotovo organi, morda pa je le posledica naravne lege ob periferiji. Davki, potreščine, sploh izdatki rasli so narodu od dne do dne in ker ni bilo od nikoder več jemati,

sami vse dobre in hvaležne uloge, ki se pogostoma kar same igrajo, kdo drug pa dobi le redkokdaj količkaj dobro ulogo. To je zelo obžalovati in nikakor ni koristno napredku drame. Saj pa tudi ne more narediti dobrega utisa, če igra heroina ulogo naivne ljubimke, ta pa njeno mater. Ugovarjalo se bode morda, da mlajšim močem ne kaže zaupati najvažnejših ulog. Ta ugovor ne velja, saj je javna tajnost, da režiser pri studiranju iger nekako čudno postopa, da namreč oseba ne poučuje kakor treba. Jedna zadnjih predstav, namreč „Iz dobe kotiljonov“, je bila eklatantna potrditev tega domnevanja; poznalo se je, da je režiser hotel prirediti slabo predstavo. Dve osebi, pa če sta še tako izvrstni, ne moreta sami vzdržati gledališča. Res pa je: kolikor večja je tema, toliko bolj blišče zvezde — pri nas zvezdi. Mi pa hočemo za svoj denar svitlobo in ne samo dve bliščeči zvezdi.

Zategadelj bode Dramatičnemu društvu za prihodnje leto tudi v tem oziru skrbeti, da nastanejo bolj razmere: uloge je posposobnostih razdeliti, režija pa mora biti res režija. To ni režija, če se reče igralcu: tu imate nastopiti, tu pa odstopiti.

Velik nedostatek je to, da nekateri igralci naloge slabo ali prav nič ne studirajo. Govori se, da se nekateri gospodje kar bahajo, da bodo dramatično društvo izkoriščali dokler bode občinstvo potrpevalo. V tem obziru tirjamo z vso odločnostjo, da se po-

plačevati pa se je moralo, tedaj se je ljudstvo vrglo na kupčijo in hiškovanje preko avstrijskih mej in ko tudi tu ni bilo dovolj pomoči, pričelo se je izseljevanje preko oceana v Ameriko. Koliko delavnih rok našlo je v tamošnjih krajih rano smrt, koliko rodbinskih vezij je bilo za vselej pretrganih, valed katerih so nastale skeleče rane za ta nadarjeni, delavni in čvrsti rod. Sila kola lomi. Sila žene očeta od doma, skrb in boj za obstanek primora mladeniča, da zapusti najdražje mu na sveti, dom in starše. In ni je rešilne roke in ni ga spasilatelja, ki bi hotel in mogel pomagati ljudem. Še več, vinogradi belokranjski, od nekdanj vitalnega pomena za naše kraje, uničila je trta uš, in s tem šel nam je zadnji up po vodi, ne preostaja nam družega nego klicati: Gospod, usliši nas! Obudil pa se je v nas žar nade, da bode morda vender zvezala nas železnica s svetom, železnica, po kateri bi nastal živahnejši promet, ki bi otel Belo Krajino gmotnega propada. Ali tužno nam je pri srcu, ko pišemo te vrstice. Govori se le o ozkotirni železnici, katera ne more s tistim učinkom požviti propalosti, kakor normalnotirna. Pa naj bi bila vsaj ta. Da še več, inženjerji so prišli, da si ogledajo teren. Sedaj delajo predpriprave. Kak nalog imajo, tega pač ne vemo. Slavni konsorcij — ne daj Bog, da bi mu česa očitali — se menda ne briga veliko za krajevne razmere, iz katerih bi izkoristil v prosepah ljudstva nameravano železnico, kajti čuje se, da imajo inženjerji trasirati najkrajšo progo iz Gabra mimo Črnomlja, Krupe, Dobravice do Metlike. Po našem mnenju moralo bi se povprašati interesirane faktorje o lokalnih razmerah, kar se pa seveda ni zgodilo. Ni nam jednako, bode li železniška postaja pol ure daleč od Črnomlja, ali v njega bližini, ni nam jednako, pojde li železnica mimo bogatih premogokopov, katerih vrednost hočejo neki gospodje utajiti in kateri sami so v stani biti propadajoči. Belokranjini največja pripomoč, kjer bi dobil po zaslužku hrepeneč človek dela. Namera ozkotirnih železnic je, kolikor mogoče zvezati večje kraje. Ako je sploh odločilnim faktorjem resna volja z železnico, četudi le ozkotirno, koristiti, potem bi morala proga iti iz Gabra preko Talčvirha mimo Doblič, Dragovanje vasi, Krasice mimo premogokopov proti Črnomlju in Metliki. Ta proga bi vezala najbolj obljudene kraje, privabila bi celo Poljansko dolino, vzprejela bi celo Dragatuško faro in pritegnila k sebi veliki občini Vinico in Vrh, ker le tako bi se jih odvrnilo od Karlovca, ako bi bila postaja bližje. S tem bi bil, recimo naravnost, belokranjski svet zvezan s svetom in morda rešen. Obračamo se toraj do vseh dobro mislečih in narodu naklonjenih faktorjev, da še pravočasno potrebno ukrenejo, da bi se nam krivica ne zgodila, kajti skušajo uče, da ravno pri železnicah je ljudstvo največkrat goljufano, ako zamudi ugodni trenotek. S tem se obračamo do visoke c. kr. deželne vlade, do visokega deželnega odbora kranjskega, slavne kupčijske zbornice, da blagovoljno v poštev jemljejo naše skromne želje,

➤ Dalje v prilogi. ➤

stopa kar najstrožje. Da bi društvo z denarjem občinstva drago plačevalo ljudi, ki se upajo nastopati, ne da bi znali kako besedo svoje uloge, tega kratko malo ne trpimo več. To je rak rana, katero je na vsak način odpraviti. Kdor nima volje svojo plačo zaslužiti, naj se vrne k svojim opravilom.

Precej zlega je prouzročila tudi kritika. Obsipala je posamne igralce z najbolj laskavimi izrazi priznanja, tudi če tega niso zaslužili, ter veledušno prezirala vse nedostatke. Valed tega so posamičniki, katerim se je kdaj kaka kopija posrečila, postali tako preširni, da ž njimi sploh ni stvarno govoriti. Občinstvo zahteva od kritike, da je pravična in neodvisna. Gostobesednih razprav, podobnih šolskim nalogam, nikakor ne mara, niti lakoničnih poročil, iz katerih se vidi, da ima pisatelj določno instrukcijo, kako mu je pisati in soditi, in da ga zategadelj kritikovanje sploh ne veseli.

To so poglavitne hibe, katere je na vsak način in za vsako ceno odpraviti. Navesti bi se dalo še marsikaj, tako glede dramatične šole, o kateri se drugega ne čuje, kakor da se plačuje učitelj, ali to so malenkosti v primeri s tem, kar smo navedli. Če hočemo, da se razvije drama, se mora marsikaj predručit in za to treba energije. Ako se zagotovi skrbna in vestna režija, uspevala bode drama zopet in ne bo slabša, kakor je bila od novega leta, če tudi morda izgubi kako boljše moč. K.

Malovrh

katere so sicer za nas največjega pomena. Govorili smo, ker nas nihče ne vpraša, govorili smo, ker nam je na srcu blaginja naroda.

Izpod Krima, 15. marca. [Izv. dopis.] (Naša požarna bramba.) Gospod urednik! Odkar so pokopali v. č. g. župnik zadnjega „anarhista“ izanske fare, ni bilo menda v Vašem listu dopisa iz naših blatnih krajev. Izanec je postal mirnejše, hladnejše krvi; nepravilnosti upravljanja v župnijskem dvorci ali pa v županovi bajti se sicer tam „na gorenjem koncu“ ob pivu ali pa še rajše pri „grenkem“ radikalno preresetavajo in z marsikaterimi „primojduši“ zabelijo, — nu, na zunaj smo vedno solidarni, da bi človek menil: Izanska fara je pravcata deveta dežela! Pa stoji! O duhoviti politiki naših „likofarjev“ in ganljivi vdanosti naših „domoljubov“ napram vsegamogočnemu Jaki naj poroča kdo drugi, — mene je zadela le nehvaležna naloga, da javno protestujem v imenu somišljenikov proti nečuteni samooblasti in brezprimernim nepravilnostim, s katerimi se je vršila 11. t. m. volitev novega načelnika in odbora požarne brambe.

Volitev bi morala biti oklicana, kar se ni zgodilo, niti ni bilo kako „naznanilo“ nabito na občinski deski. Večina članov za volitev niti vedela ni, ker gospoda aranžerja nista izvolila priti osebno povedat k vsem. Onadva že vesta, zakaj ne. — Častniška uniforma, zlati gumbi, pred vsem pa britka sabljica ob boku in rep na čeladi jima je bil že davno — idejal! Poznali smo ju in veseli nas le, da se v svoji sodbi i to pot nismo zmotili. — Dosegla sta „čast“ osebno, — a kaj bode s koristijo društveno? Tretjina rednih članov in podporniki hočejo odstopiti, ako se ne razpišejo vnovič volitve pravilno. Sploh se pa čudimo g. T., da se toli poganja za prvenstvo; bi li ne bilo koristnejše, da bi posvetil vse svoje moči svojemu zavodu. Zakaj ni ostal načelnik naš starosta in ustanovnik društveni, čemu pa je podnačelnik! Žalostno, da se tako malo cenijo zasluge ter tako odstranjajo člani, ki imajo nesebično navdušenje za stvar! Nadejamo se, da bode g. T. ustregel čim preje nujni zahtevi ter sklical nov občni zbor, na katerem ne bo volila peščica kimovcev, nego večina članov! Izanec.

Pisma iz Hrvatske.

V Zagrebu, 15. marca.

Včeraj nas je uradni list iznenadil z vestjo, da je vseučiliščni profesor dr. Bresztyenszky umirovljen. Kdor pozna dra. Bresztyenszkega, kako je mlad in krepak, se mora čuditi, da se je tak človek penzioniral. Še bolj pa se čudi, čim izve, da je dr. Bresztyenszky petindvajset let (on je bil že profesor na pravni akademiji) vršil svoje dolžnosti tako, da mu ni bilo ničesar očitati, in sicer pametno, učeno, marljivo in z navdušenjem. Zato ni uradna vest občinstva samo iznenadila, nego je ogorčila, ker uživa umirovljeni profesor kot fin mož in čist značaj in rodoljub obilno simpatij, posebno pa mu je z ljubeznijo udana vseučiliščna mladina. Dasi pa uradni list ni povedal uzroka, iz katerega je bil dr. Bresztyenszky umirovljen, tako je vendar pravi razlog javna tajnost. Umirovljen je zaradi stališča, katero zavzema v opoziciji. Opozicionalec je in sicer jako zmeren, tistih jeden, ki se drže nagodbe in hočejo, da se pošteno izvršuje; zagovarjal pa je vedno zjedinenje opozicijskih elementov in k temu veliko pomagal. Ker ne pripada ni jedni ni drugi opoziciji, in ker je pri obeh ugleden, izvoljen je bil predsednikom eksakutivnega odbora zjedinjene opozicije. On je tudi predsednik opozicijskega kluba v občinskem svetu. Spominjali se boste njegovega predloga v občinskem svetu o priliki jubileja kronanja, da naj mesto ne pošlje deputacije v Pešto drugače, kakor s pogojem, da jo vodi ban — a ne ministerski predsednik ogerski. Pri tisti priliki je bil občinski svet razpuščen, predlog Bresztyenszkega z obrazložbo vred pa izročen državnemu pravdnistvu, ki pa ni našlo, da bi bilo proti predlagatelju postopati. Že takrat se je govorilo, da bode dr. Bresztyenszky umirovljen. Mej tem je ta govorica zopet utihnila, dokler ni njegov govor na grobu Račkoga dal povod za njegovo umirovljenje. Opozicija potrebuje nujno moža ki nima drugih opravkov in ki bi, preskrbljen z vsemi pogoji neodvisnosti, jej mogel posvetiti vse svoje sile. Da dobi naposled takega moža, za to gre hvala gospodu grofu Khuenu Hederváryju.

Na mesto Bresztyenszkega je imenovan dosedanjí privatni docent in vladni tajnik dr. Šilović. Njegovo imenovanje je nezakonito, ker ni osposobljen za stroko, katero mu bode predavati, in ker je bil imenovan, ne da bi ga bil predlagal profesorski zbor.

Vrata naše saborske dvorane so sedaj zaprta. Jedna zadnjih razprav je bila „srbska“. Na predlog barona Živkovića je srbski kongres prosil, naj se šolski zakon na ta način revidira, da bi dovoľeval ustanavljanje srbskih ali pravoslavnih konfesionalnih šol. Bilo je troje predlogov: prvi je predlagal, da se predstava odstopi vladi na „eventualno“ uvaževanje; drugi — St. Popovića — da se vladi predstava priporoči; tretji — Pavla Jovanovića, radikalca — da se pozove vlada, naj v prihodnjem zasedanju predloži saboru revizijo šolskega zakona v zmislu te predstave. Ker je ban priporočal drugi predlog, je bil tudi vzprejet. Sicer pa je tretji predlog, oni Pavla Jovanovića, bil najbolj po željah hrvatskih Srbov — a tudi to pot se je pokazalo, da „srbski“ poslanci v saboru ne zastopajo čustev svojih volilcev, nego da so jedino in vedno za vlado. Vrh tega popolnila so se mesta nekaterih odposlancev za Peštanski sabor, kjer, kakor znano, igrajo hrvatski odposlanci ulogo gluhozemih ter samo kasirajo svoje dnevnice, ki so nagrada za njihovo politično mišljenje.

Jutri bode v našem gledališču zabava, katero priredi banova soproga, grofica Khuen-Hederváry, da se s čistim dohodkom osnujeta dve mesti za hčere hrvatskih častnikov v zavodih v Hernalsu in v Šopronu, kjer se Hrvatice ponemčujejo. Jutri pa je tudi zabava s koncertom na strelišči, a priredi jo vseučiliščna mladina za društvo sv. Cirila in Metod. Obe zabavi budeta dobro obiskani; prva od uradništva, druga od svobodnega meščanstva.

„Obzor“ je priobčil v slovenskem jeziku politični del proračunskega govora posl. Hribarja.

Domače stvari.

— (Nemški Karniolci v Ljubljani.)

Piše se nam: Kakor vsako pomlad lastavice, prikazujejo se proti vsaki Veliki noči člani naše nemške „Karniolije“ na Ljubljanskem tlaku. S tistimi smešnimi ploščki na mladih glavah lažijo ti nezreli Germančki po naših slovenskih ulicah, ostentativno obвити s pruskimi trakovji, ter spuščajo srpe poglede po znanih narodnjakih, da se človek prav nerad sreča z njimi. Prava nadloga pa so ti mladiči za Glavni trg, kjer hodijo v vrstah po trotoarju ter se ne ognejo nikomur in tudi narodnim damam ne. V ti družbi opazimo tudi sina nekega vladnega svetnika in sina nekega računskega svetnika. Mi vzkliknemo: Bog razsvetli te očete, da bi kot c. kr. uradniki vsaj toliko takta imeli, da bi nedorašlim svojim otročajem ne dopuščali, da bi s pruskimi trakovji žalili Ljubljansko slovensko prebivalstvo!

— (Osobne vesti.) Notarski kandidat gosp. J. Bežan v Novem Mestu je imenovan notarjem v Sežani.

— (Tamburaški zbor „Sokola“ Ljubljanskega) se je v poslednjem času pomnožil z nekaterimi dobrimi mladimi silami in bode bodoči mesec nastopil z raznimi prav efektnimi novimi točkami. Vaje so odslej redno vsak torek in četrtek zvečer, eventuelno tudi ob sobotah v društveni sobi.

— (Pevsko društvo „Ljubljana“) razširilo je svoje delovanje tudi na mešani zbor, kateremu je pristopilo nekaj vrlih ženskih sil, ki se hočejo posvetiti milemu slovenskemu petju, in je obljubilo svoj pristop še več drugih čestitih prijateljic pesmi slovenske. „Ljubljana“ ima odslej svoje pevske vaje in skušnje vsak ponedeljek, vsako sredo in vsak petek.

— (Pri zabavnem večeru pevskega društva „Ljubljana“) ki bode jutri nedeljo zvečer v vrtnem salonu Hafnerjeve pivarne, sodeluje iz prijaznosti tudi tamburaški zbor „Sokola“. Program bode torej prav raznovrsten in se je nadejati prav veselega večera in obile udeležbe.

— (Slovenski umetniki v tujini.) Beligradske „Večerne novosti“ prinesle so nedavno na prvi strani lepo izvedeno sliko naše rojakinje gdčne Avguste (Jele) Nigrinove ter jej posvečujejo pesem naslovljeno: „Dičnoj srbskoj umetnici Veli Nigrinovej u spomenicu“. Gdčna Nigrinova je obiskovalcem slovenskega gledališča gotovo še v dobrem spominu. — Naš rojak, operni pevec g. Josip Tertnik, ki je v tej gledališki sezoni v Lübecku

nastopil v različnih operah z jako lepim uspehom, je te dni nastopil v Kielu, kjer gostuje operna družba iz Lübecka in uspel v „Faustu“ sijajno. „Kieler Zeitung“ pravi: „G. Tertnik si je v „Faustu“ pridobil srca vseh. Glas ima sijajen, celo mogočen in ga razume tudi uporabiti. Kot prvemu junaškemu tenorju se mu je prav za prav najbolj posrečilo prvo dejanje. Pel je z čutom, prihajajočim iz globine in se pasel v polnem sijaju izdatnega organa. A tudi v tretjem dejanju je dobro izražal lirična mesta svoje uloge, se posluževal prav uspešno falseta in pel z ukusom. Kar se tiče igre, je njegov Faust tak, da bi obstal tudi na prvih gledališčih.“

— (Električna razsvetljava v Ljubljani.) V kratkem pride v Ljubljano zastopnik firme Ganz in drugovi in bode javno predaval o projektirani električni napravi za razsvetljava in za prenos električne gonilne moči.

— (Vesela vest za rezerviste.) Vojno ministerstvo je glede na vojaške vaje dovolilo nekatere olajšave. Za častnike in kadete bodo trajale 28 dnij, za rezerviste in rezervne namestnike pa samo 13 dnij.

— (Podpore za napravo vodovodov.) Poljedelsko ministerstvo dovolilo je nastopne podpore za vodovode, ki naj se napravijo po načrtih dež. stavbinskega urada: Za Št. Mišel v Hrenovski občini 2000 gld., za Knežak 1850 gld., za Razdrto 800 gld., za Strmec 830 gld. in za Neverke v Št. Mihelski občini 120 gld. Za vodnjake, katere namerava dati napraviti deželni odbor, pa so se dovolile nastopne državne podpore za Hruševje v Hrenovski občini 400 gld., Zagon 450 gld., Landol in Brinje 300 gld. dalje za poskusne vodnjake v Zagorji, Orehku in v Trnovem po 500 gld. za vsak kraj.

— (Znižane tovarne tarife) za prevažanje lesa od postaj Dolenjske železnice do Trsta je uvedlo ravnateljstvo državnih železnic. Jednako znižanje se namerava uvesti tudi za prevažanje žgane oglja v vagonih. Tudi za rudarsko lesovje, ki se prevaža v Trbovlje, Hrastnik in Zagorje, veljajo znižane tarife. Gledé znižanih tarifov za prevažanje lesa do Kormina se še vrše dogovori z južno železnico.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 4. do 10. marca. Novorojencev je bilo 14 (=22.88‰), mrtvorojenca 2, umrlih 32 (=52.52‰), mej njimi so umrli za škrlatico 2, za vrtico (davico) 2, za jetiko 11, za vnetjem sopilnih organov 2, vsled mrtvouda 1, vsled starostne oslabelosti 5, za različnimi boleznimi 9. Mej umrlimi bilo je tujcev 9 (=28.1‰), iz zavodov 15 (=46.8‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli: za škrlatico 7, za vrtico 3.

— (Gledališko predstavo v Novem Mestu) priredi jutri tamošnja čitalnica. Igrala se bode „Marijana“, slika iz ljudskega življenja v 5 dejanjih.

— (Razširjenje strokovne šole za lesno obrt v Kočevji.) Naučno ministerstvo je potrdilo organizacijski statut in učni red strokovne šole za lesno obrt v Kočevji, glasom katerega se bode odprl poseben oddelek za mizarstvo.

— (Slovenec, vzdrami se!) Pod tem naslovom prinaša Celjska „Domovina“ prav dobro pisan članek, v katerem vzpodbuja Slovence na spodnjem Štajerskem, da se poprimejo z vso odločnostjo gesla „Svoji k svojim“. Navaja izgled moravskega mesta Prosnice, ki ima 25.000 prebivalcev in je bilo pred tremi leti še popolnoma v rokah Nemcev in židov. A z jekleno in odločno vztrajnostjo so Čehi iz mesta in iz okolice se poprijeli gornjega gesla in danes so Čehi gospodarji mesta Prosnice. Zmagali so pri občinskih volitvah v vseh treh razredih. Tako delajo tudi drugod in pridobivajo si trg za trgov, mesto za mestom. Tako naj ravnajo tudi štajerski Slovenci in marsikaj se bode spremenilo tudi tam. V izgled naj bode Šoštanj, kjer so rodoljubi praktično izvedli z najlepšim uspehom to geslo. Padla bode še marsikatera nemčurska trdnjava, ako so Slovenci složni, navdušeni in delavni ter se povsodi resnično drže zlatih besed: „Svoji k svojim!“

— (Ljudska deška šola Celjske okolice) ima samo tri razrede, kar je, kakor opravičeno pravi „Domovina“ v nebo vpijoče, ako se pomisli, da Celjski Slovenci v mestu nimajo nobene ljudske šole za svoje otroke. Na vsak način bi se torej morala razširiti za zdaj vsaj okoliška šola na štiri ali pet razredov. Na vsak razred pride nad 80 otrok. Tudi ni slovenskim otrokom prijetno, ako morajo po dokončanih treh razredih okoliške

slovenake šole prestopiti v četrti razred nemške šole. Naj bi se okrajni šolski svet krepko poprijel te važne stvari.

— (Slovenskega Štajerja.) Statističani so posebno zato tako tiščali za ustanovitev svoje občine, da bi na ta način lažje prišli do svoje četvero-razrednice, za katero jim je „schulverein“ že pred leti sezidati dal poslopje. Toda spodletelo jim bode menda, ker imajo le kakih 25 otrok, zavedni Slovenci pa svojih otrok ne bodo pošiljali v to nemško šolo. — V Brežicah se je ustanovil tamburaški zbor, ki se pridno vadi in priredi v kratkem svoj prvi koncert v čitalnici, ki je še vedno v hotelu Klembas. — Dravo so pričeli uravnjavati pod Ormožem na hrvatski strani. — Pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah se souje nova kmetijska podružnica. — V Ptuj se bode priredila okrajna razstava po predlogu kmetijske družbe. — Ob obeh bregovih Save so vinogradniki letos prekopali veliko goric in nasadili novih trt, katere so morali drago plačevati na Bazeljskem. — Cesto iz Luč do Solčave so pričeli delati te dni pod vodstvom inženerja V. Čuša, rodom Slovenca s Primorskega. — Drava je letos izredno nizka, kakor že 25 let ni bila. Pri Mariboru bi se jo lahko tu in tam prebredlo. — Železnica iz Poličan v Konjice, ki je že zdaj malo nesla, bode imela letos mnogo škode, ker je firma Al. in Alb. Waland v konkurzu in so opustili Oplotniško steklarno. Škodo bodejo trpeli prebivalci Konjiškega okraja, ki je garantiral obresti.

— (Slovensko delavsko društvo v Mariboru) je imelo te dni svoje osnovalno zborovanje. Volil se je začasni odbor in so se vzprejela vabila, ki se odpošljejo v potrjenje. Društvu, ki bode mnogo koristilo, ako se osnuje na pravi podlagi, želimo najboljši uspeh.

— (Livadičev spomenik.) Dne 30. maja 1898 bode 100 let, kar se je v Celji porodil hrvatski glasbenik in skladatelj Ferdo pl. Wiesner-Livadč. ki je mej drugim tudi uglasbil glasovito hrvatsko poputnico in prvo ilirsko davorijo: „Još Hrvatska nij propala“ (besede dr. Ljud. Gaja) Hrvatsko pevsko društvo „Jeka“ v Samoboru je sklenilo, postaviti temu skladatelju v Samoboru, kjer je preživel večji del svojega življenja in tudi umrl, spomenik in se je obrnilo na vse prijatelje hrvatskega petja s prošnjo, da bi v ta namen kaj prispevali in na bratska pevstva, da v isti namen prirede o priliki kako veselico.

— (Drzen roparski napad v Zagrebu.) V noči od srede na četrtek napadla sta dva neznana lopova vodjo glavne zaloge soli v Zagrebu, gosp. Schwarza, ko se je okolu polnoči vračal domu. Počakala sta ga v veži, ker so hišna vrata bila odprta, mu zamašila usta, da ni mogel klicati na pomoč in zahtevala ključke od blagajnice. Napadeni se je sicer obotavljal, ko sta ga pa lopova vlekla v komptoir in ga začela biti s palico po glavi, dal jima je v smrtnem strahu ključke. Lopova sta zvezala potem Schwarza, da se ni mogel ganiti in odnesla 20.000 gld. Pozneje je pač Schwarz, ki je bil ves omamljen od udarcev in od strahu, klical na pomoč, toda nihče ga ni čul, šele zjutraj so ga našli v komptoiru. Po popisu Schwarza sta bila lopova dobro oblečena mestna človeka, o katerih pa dozdaj še ni sledi.

— (Hrvatski service.) Naš rojak in vrli hrvatski rodoljub gosp. Anton Gnezda, ki ima v Zagrebu veliko trgovino steklenega in porcelanastega blaga, dal je po načrtih g. Avgusta Posilovića izdelati raznovrstno posodje iz stekla in porcelana, tako, da imajo Hrvati zdaj svoj „hrvatski service“. To posodje je jako lepo in solidno izdelano in bodo gotovo tudi Slovenci radi sezali po njem.

**Slovenci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Razne vesti.

* (V obravnavi proti morilecema Mrve v Pragi) se je predvčerajšnjim zvečer zaključilo zaščevanje prič. Včeraj zjutraj so se čitali razni akti, popoldne pa je državni pravdnik imel besedo. Sodba se utegne izreči danes.

* (Slovenske novosti.) Carsko rusko vseučilišče v Petrogradu je poslalo jugoslovanski akademiji znanosti v Zagrebu 30 rubljev kot prinesek za spomenik dru. Fr. Račkemu. — Gledališko društvo v Pragi je sklenilo, da se zgradi v Pragi še jedno češko narodno gledališče, ki bode gojilo

izključno dramo. Stalo bode okolu 400.000 gld. in je, kakor znano, v to svrhu že daroval češki pisatelj Ruth lepo vsoto. Stvar se bode obravnavala tudi v češkem deželnem odboru. — Vojna uprava ruska namerava napraviti še 200 novih baterij, število topov se bode torej izdatno pomnožilo. — Slavni afriški potovalec dr. E. Holub poklonil je češkemu muzeju v Pragi mnogo redkih živalij iz bogatih svojih zbirk in je obljubil, da pošlje tekom leta še druge. — Slavnost v spomin Kosciuszka bode se vršila dne 4. maja v Lvovu, to je na dan obletnice bitke pri Raclawicah. Izdala se bode tudi popularna knjižica o Kosciuszku in razdelila mej narod.

* (Jeruzalemski meridian.) Na Ruskem biva zdaj odposlanec akademije znanosti v Bologni g. Tondini de Kwarenpi, da priporoča v merodajnih krogih predlog omenjene akademije, naj se kot prvi ali poletni meridian vzprejme Jeruzalemski. Rusko časopisje se toplotno zavzema za ta predlog. Jeruzalemski meridian gre skoro skozi sredino evropske Rusije in deli na jugu Črno morje, na severu pa jezero pri Onegi v dva jednaka dela. Moskva bi imela 21/4° izhodne, Peterburg pa 5° zahodne dolžine. Razlika časa mej Jeruzalemom in Peterburgom bi znašala samo 20 minut. Ta meridian bi bil tudi mornarjem jako ugoden, ker leži na drugi polovici zemeljske oble skoro izključno v tistem oceanu in pomorščaki kontinentalnih meridianov ne ljubijo posebno. Če Rusija vzprejme Jeruzalemski meridian, bi to gotovo storila tudi Francija, ki je bila nekako žaljena na geografskem kongresu v Washingtonu, kjer se je odklonil Pariški meridian. Jeruzalemski meridian bi potem polagoma izpodrinil vse druge.

* (Posledice alkohola.) V nižje-avstrijski blaznici je naraslo število blaznih tako, da primanjkuje prostora. Tudi drugod silno narašča število umobolnih. Mnogi je krivo tej prikazni pijančevanje, posebno pa žganje, ki je pravi pekleni strup in uničuje človeški rod telesno in duševno.

* (Dekorirana operetna družba.) V Carigradu daje predstave operetna družba Stravolo. Ko je sultanu in damam v Haremu priredila posebno predstavo, osrečil je sultan vse prve člane z redovi. Oba direktorja, režiser in solisti dobili so red medžidije, solistinje pa zaslužno svetinjo.

* (Preprečen atentat.) Malo predno je imel dospeti vlak, v katerem se je vozil general Hensch, vojni poveljnik v Carrari v Italiji s mnogimi častniki in višjimi policijskimi uradniki, zapazil je v tunelu Ravaccivel železniški čuvaj na progi dve vreči, v katerih je bilo 40 kil smodnika. Dal je znamenje, da je vlak obstal in se ni pripetila nesreča. Pregledal je tunel, ker je videl dva moža priti iz njega, ki sta potem urno izginila v gozdu.

* (Stekel volk) ogrižel je v guberniji Kaluški na Ruskem nad 60 oseb, izmed katerih so nekatere že umrle, 30 teh nesrečnikov pa so odvedli v Mosko v tamošnji Pasteurjev zavod v Aleksandrovski bolnici.

Književnost.

— Postojnski okraj, risal Fettich-Frankheim (učitelj), založil R. Šeber, cena 90 kr. Ta stenska karta, ki je namenjena ljudskim šolam, risana je po specialni vojaški karti v merilu 1.75.000. V prvi vrsti je ona topografična karta, ker je gorovje na njej le v naglici „namignjeno“. Glede risarske tehnike je omeniti, da so železniške postaje na nepravilni strani zabeležile in meje le približno potegnjene zlasti občinske (n. pr. postojnska skozi vas Grobše). Čudno je, da so dekanjske meje drugače potegnjene, nego politične (katastrskih občin) tudi tam, kjer nobene hiše ni (n. pr. na Nanosu), ki bi lahko spadala pod drugo dekanijo, nego večina občin. Posebno graje vreden pa je pravopis krajevnih imen, ker na karti čitamo skoro brez izjeme končnice ovc mesto ovec (Račkovc, Bukovc) in celo Furlano hrib (na specialni karti stoji pravilno Furlanov hrib), nasproti pa tudi Modrasovic. Tudi oblika Cerknica je nepravilna. Slovenci smo presiromašni, da bi mogli v kratkem času nove izdaje knjig in zemljevidov pripravljati, zato moramo paziti, da pride vsaka stvar v kolikor mogoče korektni obliki. Nujno prosimo tudi g. izdajatelja, naj naročajo dela pri znano dobrih tiskarjih (karte pri vojaškem zavodu ali pa pri Freytagu), ker slabo delo ravno toliko stane, kakor dobro.

— „Učiteljski tovariš“. Glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ ima v št. 6 to-le vsebino: — ič: Bodi jasno! — J. Dimnik: Spisovni pouk; — Fr. Trošt: Popis priprav in poskusov pri obravnavi beril iz prirodoslovja; — Fr. Slanc: Praktična uporaba dr. Houtek & Hervertove prirodoslovne zbirke pri berilih za ljudske šole; — Iz deželnega zbora goriškega; — Naši dopisi; — Društveni vestnik; — Vestnik; — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

— „Prosvjeta“ ima v št. 5. jako bogate in zanimljivo vsebino. Izmed pesmi naj omenimo Kranjčevičevo „Besmrtnoj sjeni dra. Franje Račkoga“ in

Zmajovanovo „Odvest na vest, da je Rački premimo“, ki sta obe prekrasni. Vrh tega je v tem sešitku natisnena Carduccijsva slavnoznanca pesem „Na brdu Mariju“, v dovršenem prevodu dra. Tresića in nežna Harambašićeva „Pred Kapelom“. Mimo nadaljevanja nekaterih, že pri drugi priliki naznanjenih spisov, čitamo tu nekrolog „Dr. Franjo Rački“, mikavno povest „Kobne ptele“, spisal Ferdo Juzbašić, in lepo črtico „Kum Ivanko“, spisal Osman-Aziz in več drugih krajih sestavkov. Kakor je vse berilo v Prosvjeti jako zanimljivo, tako lepe so tudi ilustracije, katerih je v tem sešitku sedem, mej temi podoba dra. Račkoga, Rački na odru, naslikal najslavnejši sedanji hrvatski slikar Bukovac in pa sprovod dra. Račkoga.

Brzobjavke.

Beligrad 17. marca. Na srbsko-bolgarski meji primeril se je krvav konflikt. Osemdeset bolgarskih tihotapcev zadelo je pri Ravnici na srbsko stražo treh vojakov. Ti so hoteli tihotapce čez mejo pognati, na kar so Bolgari začeli streljati in ubili jednega vojaka. Srbska vlada je odredila strogo preiskavo, takisto tudi bolgarska.

Bukurešt 17. marca. Poslanska zbornica je definitivno vzprejela trgovinsko pogodbo z Avstrijo.

Turin 17. marca. Kossuth je naredil svojo oporoko in določil, da ga je pokopati v Genovi, kjer sta pokopani njegova žena in njegova hči.

Rim 17. marca. Finančni odsek je imenoval Vacchellija poročevalcem za finančne predloge. Odsekovi sklepi so še tajni, ve se le, da bode predlagal, naj se nekateri zahtevani novi davki povsem odklonijo, drugi pa izdatno znižajo. Parlamentarna levica se dogovarja z desnico glede zmanjšanja stroškov za vojsko.

Pariz 17. marca. Policija je dognala, da je bil anarhist Pauwels že l. 1866 zaradi anarhističnih zločinov na smrt obsojen, da pa je tedaj utekel iz zapora in postal jeden najdelavnejših anarhistov. Policija je ujela tudi Pauwelsovega brata, ki je jako kompromitovan anarhist.

Berolin 17. marca. Trgovinska pogodba z Rusijo, katero je drž. zbor odobril tudi pri tretjem branji, stopi v veljavo dne 20. t. m.

Narodno-gospodarske stvari.

— Posojilnica v Radovljici ima dne 1. aprila popoldne ob 3 uri v restavraciji gospe Klunarjeve v Radovljici III. občni zbor V tretjem upravnem letu imela je posojilnica v Radovljici 290848 gld. 42 kr. prometa. Vložilo se je 91.235 gld. 20 kr., ter izplačalo 48.177 gld. 22 kr., tako da je stanje hranilnih vlog konec leta 1893 znašalo s kapitalizovanimi obrestmi 112.538 gld. 88 kr. — Posodilo se je 69.957 gld. 42 kr., vrnilo 7848 gld. 98 kr.; stanje posojil bilo je konec leta 1893, a) na hipotekah 93.330 gld. 92 kr. b) na osebnem kreditu 21.595 gld. 02 kr., skupaj 114.925 gld. 94 kr.

— Računski sklep posojilnice v Mariboru za dvanajsto upravno leto 1893. L. 1893 je posojilnici pristopilo 214 novih udov, izstopilo jih je pa 49. Vseh družstvenikov je bilo 2267, ki imajo deležev v skupnem znesku 48.540 gld. Hranilne uloge znašajo 523.716 gld. 6 kr., celo upravno imetje pa je znašalo konec leta 693.309 gld. 58 kr. Prošenj za posojila se je vložilo mej letom 878, ugodno rešilo pa 389. Stanje posojil znaša konec leta 629.087 gld. 74 kr. Čistega prebitka je bilo 10.618 gld. 47 kr., iz katerega se je izplačala družnikom 5% na dividendo. 4247 gld. 38 kr. se je priklopilo rezervnemu fondu, 1017 gld. 8 kr. pa ustanovi za dobrodelne namene, ki znaša sedaj 11.637 gld. 70 kr. V razne dobrodelne namene se je vrh tega razdelilo še 900 gld. Posojilnično premoženje znaša 133.389 gld. 10 kr. ter se je tekom 1893. l. povečalo za 12.320 gld. 65 kr.

— Avstro-ogerska trgovska in obrtniška zbornica v Londonu. Kakor že prej v drugih trgovinskih središčih inozemstva, se je sedaj osnovala tudi v Londonu avstro-ogerska trgovska in obrtniška zbornica, ki ima v prvi vrsti namen z dobrimi sveti in pojasnili pospeševati trgovino in promet mej Veliko Britanijo in njenimi kolonijami z jedne in avstro-ogerskim cesarstvom z druge strani. Oai trgovci in obrtniki, ki so v kupčijski zvezi z britansko državo, se na ustanovitev te zbornice opozarjajo s to pripomnjo, da po pravilih omenjene nove zbornice zamorejo izvanredni člani zbornice postati tudi v Avstro-Ogerski nastanjene osebe, ki kupčujejo z britansko državo ali njenimi kolonijami. Natančneje pojasnila daje radovoljno vsakemu trgovski in obrtniški zbornica v Ljubljani.

Sposobnim, zgovornim osebam
se ponuja prilika, da si pridobé lep **postranski zaslužek**. — Ponudbe pod „R. C.“ na anonono ekspedicijo Schalek Dunaj. (225-2)

Orehe po 18 gld., češplje po 8 gld., namizna jabolka po 12 gld. za 100 kil, dobro slivovko po 45 kr. liter prodaja (240-5)
Jos. Errath v Mokronogu.

Tinct. capsici compos.
(PAIN-EXPELLER),
pripraven v Richtrově lékárně v Praze,
všeobecně známý, bolesti utišující,
domáci lék k mazání, jest na
skladě ve většině lékáren, láhev po
1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování
třeba se mítí dobře na pozoru
a přimnouti jen láhve s ochrannou
známkou „kotvou“ jakožto
pravé. Ústřední zasylatelství:
Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

(115-12)

Po nedosežno niski ceni
se dobé
jako lepi
in dobri rouleauxi (za-
stirala za okna) v slo-
večem etablissementu
pohištva Iv. Baar-a na-
slednika, Dunaj, IX.,
Währingerstrasse 26.
Mnogoštevilna priznanja. (253-9)

Zadnja cena!
R. MIKLAUC
v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5.
Zaloga (19-11)
vsake baže gvančnega blaga
za moške in ženske
kakor tudi vseh vrst
plaht, kovtrov, srajc, jop, nogo-
vic, svilenih in tkaninskih rut
po najnižji ceni.
Zadnja cena!

Zadnja cena!
Zadnja cena!

Trgovci!
Lepa prodajalnica
popolnoma urejena za trgovino z mešaním blagom,
izvršten trgovinski prostor v najboljši legi, se odda
v najem. — Natančneje izve se iz posebne pri-
jaznosti pri gospodih: J. Žitniku, kompanjonu tvrde
Fr. Seunig & Co. v Ljubljani, A. Kolencu v Celji
in M. Berdajsu v Mariboru. (289-1)

Hiša na prodaj.
v Šoštanju na Spodnjem Stajerskem, na
glavnem trgu, jednodetopna, s 6 sobami, 2 ku-
hinjama, prodajalnice in drugimi postranskimi
prostorji, blevi in drugimi prostori za ekonomije, ob
katere meji vrt, razen tega 2 orala zemljišča in 4
orale gozda, vse v Šoštanjskem okraju ležeče.
Ustno ali pismeno naj se vpraša pri lastnici
gosp. **Irmu Perc v Šoštanju.** (234-3)

Na najnovejši in najboljši način
umetne (694-71)
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-
vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje
zobne bolečine z usmrtenjem živca
zobozdravnik A. Paichel,
poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

Kamnoseška obrt in podobarstvo.
Vinko Čamernik
kamnosek v Ljubljani, Parne ulice št. 9
filijala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru
(poprej Peter Toman)
priporoča se za izvrševanje
cerkvenih umetnih kamnoseških del
kakor oltarjev, tabernakeljev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih kam-
nov itd., nadalje za vsakovrstna
stavbena kamnoseška dela
kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo.
Ima tudi bogato zalogo
nagrobnihih spomenikov
iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih
obrisih po jako niski ceni.
Oskrbuje napravo kompletnih družbinskih rakev in vsakako
popravljanje. (10-11)
Obrise, načrte in vzorce pošilja brezplačno na vpogled.

Vinska velekupčijska tvrdka
(odlikovana z diplomami in svetinjami)
G. Benuzzi in drugi
vinogradnikov v Tridentu na Tirolskem
priporoča p. n. častiti duhovščini, gg. vinotrcem in drugim svoja
pristna, naravna bela in rudeča
namizna in buteljska vina
po primernih cenah in proti najkulantnejši postrežbi.
Poskušnje, ceniki in vsa druga pojasnila in naročila pri
g. zastopniku (239-3)
Alojziju Czernichu, Ljubljana, Rimska cesta št. 19.

Pristno Brnsko sukneno blago
za spomladno in poletno sezono 1894.
Jeden kupon 3.10 metra
dolga, za popolno gospod-
sko obleko (suknjo,
hlače in telovnik) stane
samo
gld. 4.80 iz dobre
gld. 6.— iz boljše
gld. 7.75 iz fine
gld. 9.— iz finejše
gld. 10.50 iz najfinejše
pristne
ovčje
volne.
Kupon za črno salonsko obleko gld. 10.—, kakor tudi blago za vrhne suknje,
loden za turiste, črni peruvienne in dosking, za državne uradnike, najfinejše greda-
šane tkanine itd. razpošilja po tovarniških cenah kot rečna in solidna najbolje
znana tovarniška zaloga suknene blaga
Siegel-Imhof v Brnu.
Vzorci zastoj in frankovano. — Garantuje se za to, da odgovarja
pošiljka popolnoma vzorcem.
Na uvaženje! P. n. občinstvo se zlasti opozarja na to, da je blago, če se na-
roča direktno, znatno ceneje, nego če se isto naroča po agentih. Tvrdka
Siegel-Imhof v Brnu razpošilja vse blago po pravih tovarniških cenah,
ne da bi zaračunjala slejarskega „krojaškega popusta“, ki toli oškoduje za-
sebnih naročiteljev. (181-5)

Naznanilo. (273-2)
Zaloga krojnega blaga in drobnine
iz A. Vičičevega konkurza se bode
od dne 14. t. m. začnši po cenilni
ceni popolnoma razprodajala.

Prej J. Geba. **Fran Čuden** Prej J. Geba.
→ urar ←
v Ljubljani, Glavni trg št. 25
(Podružnica v Trbovljah)
priporoča si občinstvu ter posebno preč. duhovščini
svojo bogato zalogo
švicarskih žepnih zlatih, srebrnih
in nikelnastih ur, stenskih ur z
nihalom, ur budilnic, verižic, prsta-
nov, uhanov (120-8)
in vseh v to stroko spadajočih stvari po naj-
nižjih cenah.
Popravila izvršujejo se natančno pod poročtvom.
— Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.
Ceniki so vedno na razpolaganje zastoj in franko.

Zobozdravnik
August Schweiger
ordinuje (38-11)
v hotelu „Pri Maliču“
vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure
popoldne, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.
Novo! Živec se umori brez vseh bolečin **Novo!**
s cocaínom.

(276) **FRAN CHRISTOPH-ov** (1)
svetli lak za tla
je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.
Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednodavnega rabljenja se posebno pripo-
roča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo.
— Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnat barve) in brezbarven (ki daje
samo svet). — **Uzorec lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.**
Dobiva se v Ljubljani pri
IVANU LUCKMANN-U. izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega
svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Priznana dobra in velika izbéra

dobrih služeb za dostojne moške in ženske posle vsake kategorije, zlasti za priproste in fine kuharice tudi k dvema osebam za Ljubljano, Opatijo, Gorico, Trst, Reko, Gradec, okolico itd. **Skrbelo se bode, da se vsakomur vestno postreže.** (291)

Posredovalnica **G. FLUX**, na Bregu št. 6.

ljni ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund. zdravnika **dr. Šipek-a**. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let avtoritete, ker odpravi vsako neprirojeno gluhost, uklanja takoj slab posluš, ušesni tok in vsako ušesno bolezen; dobiva se proti določenim priložnostim. **1-70 v vsej Avstro-Ogerski franc. pošti** iz lekarn: glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni gosp. Ant. Kögl in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje pri Zannetti-ju v Trstu; Jožefu Cristofolletti-ju v Gorici; na Dunaji pri c. in kr. vojni poljski lekarni, na Stefanovem trgu št. 8, in pri lekarju Twerdy-ju, Mariahilferstrasse 106. — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom: **c. in kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji.** (1161-14)

Službe na deželi išče

izurjena prodajalka

z dobrimi spričevali. — Ponudbe vzprejema upravništvo „Slovenskega Naroda“. (275-3)

Odlikovan na svetovni razstavi (1886) v Čikapi s svetinjo. (21)

UBERALL VORRATHIG 17 MEDAILLEN

MASSIGE PREISE

FEINSTE QUALITÄT

CHOCOLAT SUCHARD
NEUCHÂTEL (SCHWEIZ)
CACAO

LEICHTFLÜSSLICHES CACAO

Ausbeute: 1 K^g = 200 TASSEN Nahrung

Kompanjona

išče dobro situirana in z najboljšimi stroji prevredna **strojna tovarna z livarno** v obljudenem trgu ob železnici v **Slov. Štajerju**.

Kompanjon bi moral imeti vsaj **6000 gld.** v gotovini, več bi moral biti slovenskega in nemškega jezika (ako mogoče tudi hrvaškega) v govoru in pisavi, izurjen bi moral biti v knjigovodstvu ter se bode imel pečati le s prodajo blaga in komptornim delom. — Naslov se izve pri upravništvu „Slovenskega Naroda“. (242-2)

PHÖNIX-POMADA

na razstavi za zdravje in varovanje bolnikov v Stuttgartu 1890 odlikovana z nagrado, je po zdravniškem izreku in mnogih zahvalnih pismih, katerih število gre v tisoče, priznava kot jedino, zares resno in neškodljivo sredstvo, s katerim se doseže tako pri gospodih kakor pri gospodinjah lepa in bujna rast lasij in se prepreči, da ne izpadejo in da se ne dela meje njimi prhot; mladi gospodje dobijo po nje rabi močne brke. Za uspeh in za neškodljivost se garantuje.

Lonček 80 kr., če se pošlje po pošti ali proti povzetju 90 kr. **K. Hoppe, Wien, XIV., Hütteldorferstrasse 81.**

J. WANEK

na Glavnem trgu števil. 7

priporoča svojo bogato zalogo elegantnih in priprostih

klobukov

za gospé in otroke, (288-1)

umetnih cvetlic

vsake vrste, osobito za cerkve, svatovščine, primice i. t. d.

Tudi se tu klobuki kitijo in modernizujejo.

Cesarja Jožefa trg v Ljubljani.

L. GENI-a

čarodelno gledališče z duhovi in specijalitetami.

V soboto, nedeljo in v ponedeljek 17., 18. in 19. t. m.

otvoritvene predstave.

Nastop vseh umetniških specijalitet.

Pri koncu vsake predstave

originalne prikazni duhov in pošastij.

Več povedo lepaki in listi, ki se bodo raznašali.

Ob nedeljah in praznikih dve predstavi

popoldne ob 4. uri in zvečer ob 8. uri.

Predstava vsak dan. — Vsak tretji dan nov program.

(287)

L. Geni, ravnatelj.

Naznanilo.

Od hudobne strani se je raznesla govorica, ki se je tudi v tukajšnjih listih registrirala, da se je deželna lekarna pri „Mariji pomagaj“ v Ljubljani, ki jo imam jaz v zakupu, prodala in da bode kupec isto sam oskrboval.

S tem izjavljam, da so te govorice **povsem neutemeljene** in si usojam dati p. n. občinstvu na znanje, da sem glasom zakupne pogodbe do **1. julija 1899** jedini in legitimni zakupnik te lekarne in da ne more do preteka te zakupne dobe nastati nikaka prememba in da torej tudi eventualna prodaja lekarne do tistega časa brez mojega dovoljenja in privolitve ne more biti veljavna in perfektna.

Ob enem se zahvaljujem cenjenemu p. n. občinstvu za meni dosedaj izkazano zaupanje in prosim, da bi mi isto tudi nadalje v isti meri nakloniti blagovolilo.

V Ljubljani, dne 9. marca 1894.

(266-3)

Ljud. Groetschel

lekarnar pri „Mariji pomagaj“
Glavni trg št. 1.

Cedre (citronat), Arancine

sukatirane in kandirane

priporoča po najnižji ceni

(278-3)

JOSIPINA ŠUMI v Ljubljani.

Štev. 3994.

(226-3)

Ustanove za realce.

Pri podpisnem magistratu izpraznjeno je s pričetkom prvega semestra tekočega šolskega leta **jedno**, od drugega semestra naprej pa **drugo** mesto cesar Fran Josipovič, po občinskem svetu Ljubljanskem osnovanih ustanov po **50 gld.** na leto.

Do teh ustanov imajo pravico v Ljubljansko mestno občino pristojni in ko bi takih prosilcev ne bilo, na Kranjskem rojeni ubožni dijaki tukajšnje c. kr. višje realce.

Prošnje za te ustanove vložiti je s potrebnimi dokazili, t. j. s krstnim listom, domovnico, ubožno m listom in pa s šolskima spričevaloma zadnjih dveh semestrov, **do dne 20. marca letos** pri šolskem vodstvu

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 26. februarja 1894.

Ostanki

sukna

najmodernejšo blago za pomlad in jesen 1894

za celo obleko samo za gld. 3.—
za črno salonsko obleko „ 7.—
za vrhno suknjo „ 4.—
za obleko, ki se dá prati „ 2-75
za hlače iz gredašane tkanine „ 3.—
za piquet telovnik „ —40

tudi najfinejše vrste
sukna močnejše kakovosti,
poletnega lodna, trikota in
rogozovega platna
nedosežno ceneno.

Pošilja se

proti povzetju ali pa če se poprej pošlje denar.

Jamstvo:

Povračilo kupnine, če komu kaj ne bi ugajalo.

Vzorec: (144-6)

Zastoj in poštne prost.

D. Wassertrilling

trgovca s suknom

Boskowitz blizu Brna.

Tisec priznanic.

Alozij Vodnik

kamnosek v Ljubljani, Kolodvorske ulice 32 in 34,

uljudno naznanja, da je prevzel od **akolijske družbe za mramornato industrijo Klefer na Solnogradskem**, zastopstvo za **Kranjsko** za

mramorno-mozaične plošče

za tlakanje cerkvâ, hodnikov, vežâ itd.

Iste so jako trde, imajo značaj naravnega mramorja, se ne shodijo, so lahke za snaziti in so popolnoma stanovitne.

Mramorna-mozaična tla narejene so mej drugim: V Nj. c. kr. visokosti nadvojvode Ludovik Viktorja palači na Dunaji, centralni kolodvor c. kr. državnih železnic na Dunaji, mestna farna cerkev v Gradcu, c. kr. nova operna hiša na Dunaji, Hotel Strahov na Monakovem, kr. oger. gimnazija v Pešti itd. itd.

Cene so jako ugodne in so cenilni in ilustrativni katalogi in vzorci zastoj na razpolaganje.

Šmirgel-cement plošče za navadno tlakanje ponuja po 2 gld. mtr.

Ob enem dovoljuje si priporočati **porfir** kot priznana najboljši in najtrpežnejši material za tlakanje trotuarjev, cest, prelazov, uvozov, dvorišč, kleti itd. svojo novourejeno delavnico za mramornate plošče za pohištvo in so izdelki iz raznobojnejših tu-in inozemskih mramorjev vedno v zalogi, kakor tudi svojo največjo zalogo najrazličnejših grobnih spomenikov v blagovoljno izbiro.

Delavnica moja je tako bogato preskrbljena, da zamore celo največjim zahtevam v cerkvenih stavbinskih in drugih v to stroko spadajočih izdelkih poljubno ustrezati. (265-2)

Bensdorp-ov holandski kakao

izboren, zdrav in redilen
se dobiva v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah. (947-27)

Francovo nabrežje št. 17.
V gostilnici „Pri Solncu“
se dá v najem lepo meblovana (279-2)
mesečna soba.

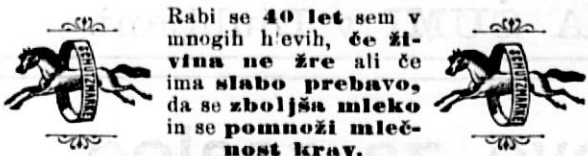
Tam se točijo jako dobra vina, Bizeljako po 44 kr. in črna vina liter po 36 kr. in 52 kr. in najboljše Koslerjevo mareno pivo vrček po 10 kr.; tudi je isto tam na prodaj dobri, pristni dolenski **vinski ocet**, liter po 20 kr.

Posestvo

uro hoda od Ljubljane, z dvema hišama, velikim hlevom, vse zidano, obokano, z opeko krito, z 8 orali skupaj ležeče, dobre zemlje, sadnim vrtom, ribujakom i. t. d., ležeče ob cesti, ugodno za vsaki obrt, **proda se s posetvijo vred ceno, proti večletnemu plačevanju.** (292)

Naslov pové upravnistvo „Slov. Naroda“.

Fran Ivan Kwizda,
c. in kr. avstro-ogerski in kraljevsko rumunski
dvorni založnik.

Rabi se 40 let sem v mnogih hlevih, če živa ne žre ali če ima slabo prebavo, da se zboljša mleko in se pomnoži mlečnost krav.

Kwizde
Korneuburški redilni prašek za živino
in sicer
za konje, rogato živino in ovce.

Cena 1/2 škatli 70 kr., 1/3 škatli 35 kr.

Glavna zaloga: (213-2)

Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaji.

Pazi naj se na gorenjo varstveno znamko in zahteva naj se izrecno

Kwizde Korneuburški redilni prašek za živino.
Dobiva se pristen v vseh lekarnah in droguerijah.

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6-11) pri
nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7* **DUNAJ.**

Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnita zastoj.

Izprehodne palice

iz Kočevske domače industrije (269-2)
Fr. Stampfel-a v Ljubljani
na Kongresnem trgu (Tonhalle).
izredno ceneno.
5 kr. komad in više po vsaki poljubni ceni.

Gotov postranski zaslužek

zagotavljam vsakomur, ki se hoče pečati s prodajanjem neke robe, ki se prav lahko spečava. Ponudbe pošt „Fisch“ na anončno ekspedicijo **J. Danneberg, Dunaj, Wollzeile 19.** (136-7)

Otvoritev prodajalnice

Čast mi je naznaniti p. n. slav. občinstvu, da sem na tukajšnjem trgovišču na Starem trgu št. 28, poleg c. kr. poštne filijale
otvoril kupčijo

s suknom, manufakturnim, platnenim in perilnim blagom.

Moja zaloga je previdena s čisto novim in trpežnim blagom in skrbel bodem, da z **najnižjo ceno** vsake vrste blaga dosežem zadovoljnost svojih kupčevalcev ter s tem uljudno vabim k obilnemu obisku moje trgovine.

V Ljubljani, dne 1. sušca 1894.

(232-5)

Z odličnim spoštovanjem

Fran Ks. Habianič.

Št. I.

Cena
gld. 1-50 do 3-.

Št. II.

Cena
gld. -80 do 2-10.

Št. III.

Cena
gld. 1- do 1-50.

Pozor!

V prodajalnici

J. S. BENEDIKTA

v Ljubljani, Stari trg št. 9

prodajalo se bode od 10. marca t. l. dalje več tisoč komadov

finih, elegantnih, pristnih

klobukov

iz prvih avstrijskih in angleških tovarn

po brezprimerno nizkih cenah.

Dalje se bode prodajala velika izbéra raznih krasnih

peresnih šopkov in gamsovih čopkov

za klobuke, komad od 5 kr. naprej.

Kdor naroči pismenim potem, blagovoli javiti številko façone, barvo in obseg glave. (246-2)

Št. IV.

Cena
gld. 1-50 do 1-80.

Št. V.

Cena
gld. 1-50 do 2-10.

Št. VI.

Cena
gld. 1-30 do 1-50.